

INFORMAČNÍ BROŽURA PRO RODIČE

KDY DO ŠKOLY ANO, KDY NE?

PREVENCE NEJČASTĚJŠÍCH
INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ U ŽÁKŮ
NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

AKTUALIZOVANÁ VERZE PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

AUTOR

Mgr. Pavlína Miltová/PMEDUCA

ROK

2020/2021

ZÁKONY, POVINNOSTI, PRÁVA ZÁKLADNÍ ŠKOLY A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ V PROBLEMATICE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

**ŠKOLSKÝ ZÁKON (ust. § 29 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.,
o předškolním, základním, středním, vyšším odborném
a jiném vzdělávání)**

Základní škola má povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, přičemž podmínky zajištění této bezpečnosti a ochrany zdraví dětí upravuje školní řád (ust. § 30 odst. 1 písm. c) školského zákona). Základní škola má povinnost ochránit žáky na základní škole před kontaktem s osobou/žákem, které má zjevné příznaky potenciálně přenosné nemoci, předchází tím vzniku a šíření infekčních onemocnění v kolektivu. Základní škola má také ve školním řádu zakotvenu povinnost zákonných zástupců sledovat zdraví žáků a jeho „vyloučení“ ze vzdělávání v případě akutního onemocnění.

**ZÁKON O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
(a o změně některých souvisejících zákonů,
2. díl ust. § 7 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb.)**

Základní škola má povinnost zajistit oddělení žáka, který vykazuje známky akutního onemocnění, včetně covid-19, od ostatních žáků v kolektivu a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.

V případě, že žák ve škole bude vykazovat známky akutního onemocnění, škola informuje zákonného zástupce, který si žáka neprodleně a bezodkladně vyzvedne.

**OBČANSKÝ ZÁKONÍK (89/2012 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů)**

Každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, z toho tedy vyplývá, že i základní škola má nejen právo, ale také povinnost odmítnout nástup žáka do školy, kolektivu, pokud jeví zřejmé příznaky přenosné nemoci, a že na straně zákonného zástupce je povinnost žáka v tomto stavu do školy nevodit!

PODÁVÁNÍ LÉKŮ ŽÁKŮM VE ŠKOLE

Dle § 2 zákona č. 372/2011 Sb., O ZDRAVOTNÍCH SLUŽBÁCH A PODMÍNKÁCH JEJICH POSKYTOVÁNÍ (ZÁKON O ZDRAVOTNÍCH SLUŽBÁCH)

Vzhledem k tomu, že **pedagogický pracovník** není osoba způsobilá k výkonu zdravotnického povolání, nebo k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotních služeb, **NENÍ TEDY OPRAVNĚN K PODÁVÁNÍ JAKÝCHKOLIV LÉKŮ ŽÁKŮM A TO VČETNĚ VOLNĚ PRODEJNÝCH!**

JAKOUKOLIV ZMĚNU ZDRAVOTNÍHO STAVU DÍTĚTE JE NUTNÉ VZDĚLÁVACÍMU ZAŘÍZENÍ BEZODKLADNĚ OZNÁMIT!

Pokud **žák trpí onemocněním, které vyžaduje trvalou medikaci, nebo potřebuje lék v rámci první pomoci** (např. při epilepsii, febrilních křečích, astmatu aj.), je možné lék podávat **pouze po předchozí domluvě** s vedením základní školy.

Postupuje se pak následně:

ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE PODÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLE OFICIÁLNÍ PÍSEMNOU ŽÁDOST O PODÁVÁNÍ LÉKU s předložením **LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY**, která tuto skutečnost potvrzuje.

Základní škola **PÍSEMNĚ NA ŽÁDOST ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE ODPOVÍ.**

**SOUHLASNÉ STANOVISKO
ZŠ SOUHLASÍ
S PODÁVÁNÍM LÉKU**

ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE OSOBNĚ PŘI PŘEDÁNÍ LÉKU NÁLEŽITĚ ÚSTNĚ POUČÍ PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY O ZPŮSOBU PODÁNÍ LÉKU A PÍSEMNĚ NA MÍSTĚ SEPÍŠOU PROTOKOL O PODÁVÁNÍ LÉKU.

**ODMÍTAVÉ STANOVISKO
ZŠ NESOUHLASÍ
S PODÁVÁNÍM LÉKU**

(ZŠ má právo nesouhlasit s podáním léků.)

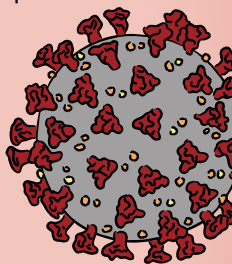
ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE SI PODÁVÁNÍ LÉKU MUSÍ ZAJISTIT SÁM.

ZÁVAZNĚ NASTAVENÁ OPATŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM ONEMOCNĚNÍM COVID-19

Vzhledem k tomu, že stále nedošlo k úplnému útlumu a vymizení pandemie onemocnění COVID-19, je nutné neustále sledovat aktuální informace, které se mění dle epidemiologické situace jak celorepublikově, tak místně. O zpřísněných opatřeních budou vždy zákonní zástupci předem informováni.

Obecně závazná pravidla jsou však již nastavena a musí být striktně dodržována.

- Do vzdělávacího zařízení je přijat žák pouze zcela zdravý. To znamená bez jakýchkoliv příznaků respiračního onemocnění.
- Příznaky respiračního onemocnění jsou:
 - Rýma (jakéhokoliv vzhledu).
 - Kašel, dušnost.
 - Bolest v krku, pocit škrábání v krku.
 - Ztráta chuti a čichu.
 - Celkové příznaky – únava, slabost, malátnost, bolesti kloubu a svalů).

Příznaky se mohou vyskytovat souběžně, tedy v kombinaci, ale také samostatně!

Do vzdělávacího zařízení není povoleno vstupovat také osobám, které vykazují známky respiračního onemocnění – tím je myšlena osoba, která žáka přivádí.

V případě, že se při příchodu nebo v průběhu vyučování a následných aktivit ve škole u žáka objeví známky akutního respiračního onemocnění, bude neprodleně telefonicky kontaktován zákonný zástupce, který je povinen si pro žáka bezodkladně přijít (v co možná nejkratším časovém úseku).

Do té doby bude žák izolován od ostatních v kolektivu v místnosti k tomu určené a bude mu poskytnuta rouška, aby nedošlo k přenosu.

V TÉTO SOUVISLOSTI PROSÍME VŠECHNY ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE, ABY ŠKOLE POSKYTLI AKTUÁLNÍ TELEFONICKÝ KONTAKT, NA KTERÝ SE VŽDY DOVOLAJÍ!

U žáka, který trpí projevy alergické rýmy a kašle je umožněn vstup do vzdělávacího zařízení, pokud prokáže, že netrpí akutním infekčním onemocněním. Je tedy nutné donést písemné **POTVRZENÍ OD LÉKAŘE, že žák trpí chronickým onemocněním – alergií.**

S JAKÝMI DALŠÍMI INFEKČNÍMI NEMOCEMI ŽÁK NESMÍ POBÝVAT V KOLEKTIVU A BUDE TEDY VYLOUČEN, V PŘÍPADĚ ZJIŠTĚNÍ PŘÍZNAKŮ?

POKUD MÁ ŽÁK INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ S VYRÁŽKOU

Jedná se o onemocnění – plané neštovice, 5. a 6. nemoc, syndrom ruka-noha-ústa, spála. Po těchto prodělaných infekčních onemocněních **musí dítě uschopnit lékaře, aby mohlo jít opět do kolektivu!**

POKUD ŽÁK ZVRACÍ NEBO MÁ PRŮJEM

A to i v případě, že zvracel nebo měl průjem den před nástupem do školy. Žáka s průjmem a zvracením je nutné izolovat od ostatních, protože zde hrozí vysoké riziko přenosu nákazy. Pokud potíže již vymizely, nelze je poslat ihned do školy kvůli nastavení dietního režimu, který po prodělaném průjmu a zvracení musí dodržovat.

Škola z provozního hlediska dietní nároky nemůže splnit! MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ DOBA, PO KTEROU ŽÁK NEMŮŽE PŘIJÍT DO ŠKOLY Z HLEDISKA HYGIENICKO-EPIDEMILOGICKÉHO JSOU 3 DNY PO PRODĚLANÉM PRŮJMU NEBO ZVRACENÍ, POKUD LÉKAŘ NEURČÍ JINAK.

POKUD MÁ PARAZITÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ – VŠI, ROUPI

Roupi – je nutná návštěva lékaře, který naordinuje léčbu. Po ukončení léčby smí žák opět do školy.

POKUD MÁ INFEKČNÍ BAKTERIÁLNÍ PUCHÝŘNATÉ ONEMOCNĚNÍM KŮŽE

Toto onemocnění se nazývá **IMPETIGO**. Jde o nažloutlé puchýřky, které se mohou vyset kdekoli na těle. **Zde je nutná návštěva lékaře, který naordinuje léčbu!** Sami se tohoto onemocnění nezbavíte!

POKUD MÁ INFEKČNÍ ZÁNĚT SPOJIVEK

Žák zůstává v domácí léčbě až do úplného uzdravení a doléčení. Obvyklá doba léčby je 5–7 dní, dle ordinace lékaře.

POKUD MÁ MOLUSKY/VIROVÉ BRADAVIČKY

V případě výskytu je zakázán vstup do bazénu, pokud se žák, který tímto onemocněním trpí, účastní plaveckého výcviku.

VÝSKYT PEDIKULÓZY - VŠI VE ŠKOLE

Veš dětská spadá do kategorie parazitárních onemocnění a vzhledem k tomu, že se velmi často a opakovaně vyskytuje ve vzdělávacích zařízeních, věnujeme této problematice jednu stranu brožury.

KDE SE VEŠ VYSKYTUJE?

Veš dětskou najdete ve vlasech.

Vši se vyskytují celoročně, nevadí jim teplo ani zima!

JAKÉ JSOU PŘÍZNAKY NAPADENÍ VLASŮ VŠÍ?

Svědění hlavy, zejména na zátylku, kolem uší, v ofině, pokud má dítě delší vlasy, můžete objevit stopy po kousnutí vši i na krku. Můžete zaznamenat neklid, dítě může být i unavené, protože je v noci budí svědění vlasové pokožky.

Vši nejsou větší než zrnko kmínu, tmavé barvy. Dospělé vši kladou denně 2–3 vajíčka, kterým říkáme hnidy. Hnidy mají protáhlý tvar, obvykle jsou nalepené na vlasu blíže vlasové pokožky, ale také nemusí. Z těchto nakladených vajíček se do týdne vylíhnou malé vši – nymfy, které jsou světlé až průhledné. Po 7–11 dnech tohoto stádia jsou pak již dospělé a schopné reprodukce, tedy kladení dalších vajíček.

ČASTÁ OTÁZKA – JAK POZNAT HNIDU (TEDY VAJÍČKO VŠI) OD LUPŮ?

Na rozdíl od lupů jsou hnidy na vlasu nalepené, takže jdou velmi špatně stáhnout a pokud je stáhnete, dáte mezi nehty a zatlačíte, hnida praskne, uslyšíte tedy zvuk lupnutí.

JAK SE VEŠ PŘENÁŠÍ?

Veš se přenáší buď přímo tak, že přeलेze z jedné hlavy na druhou. (Vši neskáčou, ale pouze lezou!) Nebo v menším procentu přes kontaminované předměty, na kterých se uchytily – tedy hřeben, čepice, sedačka v autobuse, ručník atd.

POKUD JE ZJIŠTĚNO, ŽE MÁ ŽÁK V KOLEKTIVU VŠI, BUDE IHNED KONTAKTOVÁN ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE, KTERÝ MÁ POVINNOST SI PRO ŽÁKA BEZODKLADNĚ PŘIJÍT, A PROVÉST ODVŠIVENÍ.

ŽÁK SMÍ OPĚT NASTOUPIT DO VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ AŽ TEHDY, POKUD JE ZCELA ODVŠIVENÝ, POKUD MÁ TEDY JIŽ VLASY BEZ ŽIVÝCH VŠÍ A HNID PO CELÉ DÉLCE VLASU! STAČÍ JEDEN JEDINEC, KTERÝ NEDŮSLEDNĚ PROVEDE ODVŠIVENÍ A KOLOBĚH PŘENOSU NA OSTATNÍ V KOLEKTIVU ZASE ZAČNE!

ZÁROVEŇ MÁ ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE MOŽNOST SI NA „ODVŠIVENÍ“ VZÍT OŠETŘOVNÉ NA DÍTĚ, KTERÉ VYSTAVUJE OŠETŘUJÍCÍ LÉKAŘ – PEDIATR.

POVINNOSTÍ ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE JE NAHLÁSIT VÝSKYT VŠÍ U SVÉHO DÍTĚTE ŠKOLE A ŠKOLA MÁ POVINNOST SKUTEČNOST, ŽE SE V KOLEKTIVU OBJEVILY VŠI HLÁSIT ZÁKONNÝM ZÁSTUPCŮM OSTATNÍCH ŽÁKŮ V KOLEKTIVU.

JAKÁ NEJČASTĚJŠÍ INFEKČNÍ A PARAZITÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ U SVÉHO DÍTĚTE JSTE POVINNI HLÁSIT VE ŠKOLE?

- 1 PLANÉ NEŠTOVICE
- 2 SPÁLU
- 3 5. NEMOC, 6. NEMOC, SYNDROM RUKA-NOHA-ÚSTA
- 4 IMPETIGO (BAKTERIÁLNÍ ONEMOCNĚNÍ KŮŽE)
- 5 INFEKČNÍ ZÁNĚT SPOJIVEK
- 6 PRŮJMOVITÁ ONEMOCNĚNÍ – SALMONELU, ZVRACENÍ – ROTAVIRY
- 7 MONONUKLEÓZU
- 8 HEPATITIDU (ŽLOUTENKU)
- 9 PARAZITÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ – VŠI, ROUPY, SVRAB
- 10 RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ – COVID 19

CO DĚLAT, ABY ŽÁK, KTERÝ CHODÍ DO ŠKOLY, BYL CO NEJMÉNĚ NEMOCNÝ?

Je zcela přirozené, že ve školních kolektivech je vyšší pravděpodobnost jakékoliv infekční nákazy.

Co se dá ale dělat, aby se pravděpodobnost nákazy u žáků v kolektivu obecně snížila?

- **POKUD DÍTĚ ONEMOCNÍ, NECHAT HO DOMA AŽ DO ÚPLNĚHO UZDRAVENÍ.**

Pokud dítě není doléčené, snáze ve škole onemocní znovu a je vyšší riziko vzniku komplikací onemocnění.

- **POKUD BĚRE ANTIBIOTIKA, LÉKAŘI DOPORUČUJÍ PO UKONČENÉ LÉČBĚ NEVODIT DÍTĚ IHNED DO ŠKOLY,** ale nechat ho ještě 5–7 dní doma, aby se imunita stihla znovu nastartovat. Jestliže jde do školy dříve, opět hrozí, že onemocní ihned znovu.

- **NAHLÁSIT VE ŠKOLE VEŠKERÁ INFEKČNÍ A PARAZITÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ, POKUD JIMI VAŠE DÍTĚ ONEMOCNĚNÍ, ABY SE ZAMEZILO MOŽNÉMU PŘENOSU V KOLEKTIVU.**

Nebojte se tato onemocnění nahlásit, není to žádná ostuda! Ba naopak - jednáte zodpovědně. Škola nesmí zveřejňovat konkrétní jména, jde o obecnou informaci ostatním rodičům.

- **POKUD JE DÍTĚ NEMOCNÉ, NAVŠTÍVIT SVĚHO PEDIATRA.**

Pediatr je zde od toho, aby Vaše dítě vyléčil, navíc jen on může napsat „paragraf“ (ošetřovné), abyste mohli být s dítětem doma.

- **DÍTĚ OTUŽOVAT, PŘIPRAVOVAT KVALITNÍ STRAVU BOHATOU NA VITAMÍNY, PĚSTOVAT POHYB.**

- **POKUD JE DÍTĚ PO OČKOVÁNÍ, DOPŘEJTE MU MINIMÁLNĚ 3 DNY ODOPOČINEK, ABY SE TĚLO S NÁPOREM OČKOVACÍ LÁTKY VYROVNALO.**

ZDROJ:

(1) Občanský zákoník 89/2012 Sb., školský zákon 561/2004 Sb., zákon o zdravotních službách 372/2011 Sb.

(3) VANÍČKOVÁ, Z. Respirační onemocnění u dětí. Praha: Jessenius, 2019. ISBN: 978-80-7345-610

(4) ROMAŇENKO, J., SKÁČELÍK, P. BOZP a PO v příkladech školské praxe. Karviná: PARIS, 2018. ISBN: 978-80-87173-40-4.

(5) MUNTAU, C. A., Pediatrie. Praha: Grada, 2014, 6. vydání. ISBN: 978-80-247-4588-6.

(6) Provoz škol a školských zařízení ve školním roce 2020/2021 vzhledem ke covid 19. file:///C:/Users/user/Downloads/Manual_k_provozu skol_doplneni_25_srpna.pdf

ODBORNÝ KONZULTANT: MUDr. Šárka Nesetová Šmakalová/pediatr

GRAFKA: Naďa Moyzesová